

NAMIBIA — eitt róp um frælsi

Eftir seinna heimsbardaga varð Suðurafrika sett at stýra tí fyrrverandi týska hjálandinum, Suðurvesturafrika — ella Namibia, sum íbúgvarnir kalla umráðið. Í 1948 troðkaðu suðurafrikanskir hermenn seg inn í Namibia og hertóku landið. Síðani tá hevur Suðurafrika stýrt landinum, sum einum suðurafrikanskum landsparti og gjørt sær dælt av landsins ráevnum, so sum kopari, tini, urani og zinki

Í 40 ár hevur ST, Sam-eindu Tjóðir, heitt á Suðurafrika um at taka seg úr Namibia, so landið kann fáa sjálvstýri aftur. Síðan 1960 hevur frælsisrørslan SWAPO stríðst imóti suðurafrikanskari kugan av tí namibiska fólkinum og fyri rætti teirra til at ráða í egnum landi.

Suðurafrika fremur ágang í Namibia

Her er ein frágreiðing frá Namibia tann 1. nov. 1988: »Hernaðaraktfur drøna allan dagin aftur og fram gjøgnum gøturnar í norðasta landspartinum í Namibia, Ovambo-land. Aftan fyri 3-4 metrar høgur sandheggjar eru hernaðarlegur krógvaðar í næstan hvørjum býi. Høgur antennumastrar standa sum varðar og boða frá í tí flata, sanduta, svidna og troystaleysa busklánskapinum, sum leingist eftir at regntíðin skal byrja, seinni í mánaði-

num.

Ovambo-land er tað ytsta vaktarstaðið í verju-uni hjá Suðurafrika av apartheid-stjórnini. Teir 300.000 íbúgvarnir í umráðnum eru undir áhaldandi suðurafrikanskari hertøku. Har er ein hermaður til fjórða hvønn íbúgva, sum annars ikki hevur nakað hægri ynski, enn at sleppa undan hermonnum. Men, myndugleikarnir siga, at hermennir noyðast at vera har fyri at verja íbúgvarnar imóti SWAPO-guerillarørsluni, sum virkar út frá stóðum í grannalandinum Angola.

Hermennir okjast í tali

Íbúgvarnir fata hesa »verju« einans sum ágang imóti civilum, annaðhvørt framdur av tí suðurafrikanska herinum, av tí namibiska hjálparherinum ella av tí víðagitnu serdeildini Koevoet

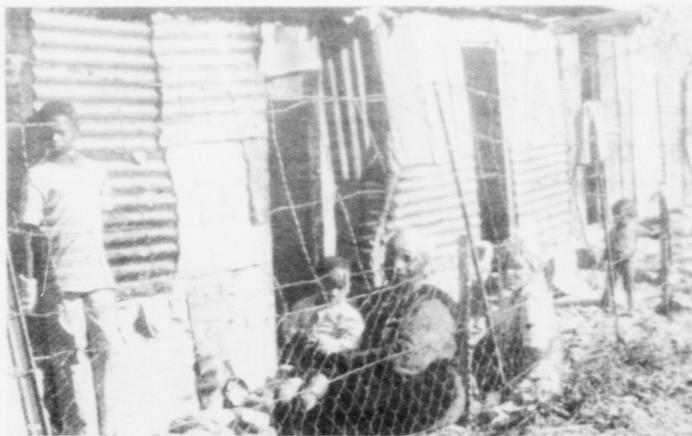
(kúbein).

Agangurin er øktur seinastu tíðina, meðan Suðurafrika, Cuba, Angola og USA hava samráðst um eina friðaravtalu. Henda skuldi umfata eina afturtøku av teimum 50.000 cubansku hermonnum í Angola og sjálvstýri fyri Namibia.

Tann 1. november 1988 var stósta freist at geva Namibia sjálvstýri. Men samráðingarnar drøgu út. Og tað einasta, Ovambo-landbúgvur nú uppliva er, at tað eru enn fleiri hermenn enn fyrr. (B. Larsen, blaðmaður, dagblaðið Information).

Ætlan ST's um eitt sjálvstøðugt Namibia

Tann suðurafrikanska hertøkan av Namibia hevur fingið mótstøðu kring allan heimin. ST hevur fleiri ferðir víðtikið samtyktir, sum heita á Suðurafrika um at taka seg úr

Smábarnadeyðin er óhugnaliga høgur, 20% og miðallivialdurin í Namibia er einans 42 ár

Namibia.

Í 1978 víðtók trygdaráðið hjá ST sína fundarsamtykt nummar 435. Í henni er ein ætlan um, hvussu Namibia kann gerast eitt sjálvstøðugt land.

Fundarsamtykt nummar 435 sigur m.a.:

• Suðurafrikanskir hermenn skulu takast úr Namibia

• Fræls val skulu haldast í Namibia. Valini skulu eygleiðast av ST-eygleiðarum

• Aftan á valini skal skipast ein demokratiskt vald stjórn, eitt demokratiskt valt ting og demokratiskt vald lokalráð

• Øll namibisk flóttafólk skulu hava frælsi at flyta heim aftur

• Allir namibiskir fangar í Suðurafrika skulu leyslatast

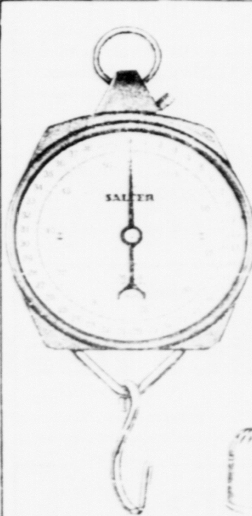
Frælsisrørslan SWAPO styðjar krøvini í fundarsamtykt 435, men tað ger Suðurafrika ikki.

Kelda: Born og unge í frontlinjen
Dansk UNICEF-komite

Framhald í næsta Bergmal

Fakta um Namibia

Areal:	824.300 km ²
Íbúgvur:	Uml. 1,7 mill. Herav 86% svart, 9% litt og 5% hvít.
Vækstur í fólkatali:	Uml. 3% pr. ár (1985)
Smábarnadeyð:	Uml. 20% (1985)
Miðallivialdur:	42 ár
Mal:	Afrikaans (hollendsk dialekt, sum verður tosað í Suðurafrika) og enskt er alment mál. Týskt er »hálvalment«. Harafturat eru hopin av lokal-málum, so sum ovambo, kavango og herero, sum er bantumal.
Høvuðsstaður:	Windhoek

100 kg vektir
Seyðabyrsur
Skot
Hjalsvittur

D.J. ENNI
TVÆROYRI

Tlf. 71061

Namibiskt húski frá Okanguati